

Universitatea Tehnică a Moldovei

CONTRACTUL DE ASIGURARE -SUB ASPECT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Student: Neamțu Adrian

**Coordonator: Tălămbuță Angelina
dr., conf. univ.**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA CU ABREVIERI	11
INTRODUCERE	12
1 FUNDAMENTELE TEORETICE ȘI JURIDICE ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE SUB ASPECT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL	
1.1 Analiza conceptelor științifice cu privire la contractul de asigurare	14
1.2 Analiza reglementărilor juridice cu privire la contractul de asigurare	23
1.3 Concluzii capitolul 1	29
2 ELEMENTELE JURIDICE ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE	
2.1 Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de asigurare	30
2.2 Condiții de validitate ale contractului de asigurare	36
2.3 Efectele contractului de asigurare	48
2.4 Concluzii capitolul 2	53
3 DEZVOLTAREA PIEȚII ASIGURĂRILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA	
3.1 Conceptul de obligații de asigurare pe plan internațional	54
3.2 Tipuri de contracte de asigurare	61
3.3 Concluzii capitolul 3	74
4 ASPECTE PRACTICE CU PRIVIRE LA CONTRACTUL DE ASIGURARE	
4.1 Studiu de caz privind contractul de asigurare.....	75
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI..	86
BIBLIOGRAFIE.....	89
ANEXĂ Model de contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.....	94

ADNOTARE

Numele, prenumele: Neamțu Adrian

Titlu: Contractul de asigurare – sub aspect național și internațional

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe.

Cuvinte cheie: contract de asigurare, asigurare obligatorie, contract, condiții de asigurare, polița de asigurare, prima de asigurare, daune, despăgubire asigurare.

Scopul lucrării: efectuarea unui studiu teoretic și juridic al contractului de asigurare, caracterizarea specificului acestuia pe baza legislației moderne și realizarea de propuneri pentru îmbunătățirea reglementării legale a asigurărilor în Republica Moldova și interpretarea normelor relevante.

Obiectivele generale: analiza doctrinei naționale și străine, a surselor de reglementare și a practicii în domeniul asigurărilor; analiza juridică comparativă a scopului, caracteristicilor și elementelor contractelor de asigurare; studiul subiecților de asigurare, riscul asigurat și evenimentul asigurat, procedura de calcul a primei de asigurare și compensația de asigurare în contractele de asigurare; analiza juridică comparativă a condițiilor esențiale și specifice ale contractelor de asigurare, forma acestora și procedura de încheiere a acestora; stabilirea procedurii de executare a contractelor de asigurare înainte și după producerea unui eveniment asigurat, identificarea problemelor care apar în acest caz și elaborarea modalităților de rezolvare a acestora; formularea concluziilor și recomandărilor finale.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: pe parcursul elaborării acestui lucrări au fost utilizate diverse metode de cercetare: metode de analiză abstract-logică monografică, metode de analiză comparativă, metode analitice, decontare și grafice, metodologia istorică. Fiecare metodă a contribuit la dezvăluirea mai detaliată a subiectului în cauză atât în teorie, cât și în practică.

Rezultatul concret obținut: concluziile și materialele cercetării pot fi utilizate ca propuneri pentru interpretarea sistematică a normelor de drept, care reglementează raporturile din domeniul respectiv, precum și în procesul de instruire la predarea disciplinelor respective.

ANNOTATION

Last name, first name: Neamțu Adrian

Title: The insurance contract - under national and international aspects

Structure of the paper: introduction, 4 chapters, conclusions and recommendations, bibliography, annexes.

Keywords: insurance contract, compulsory insurance, contract, insurance conditions, insurance policy, insurance premium, damage, insurance compensation.

The purpose of the thesis: carrying out a theoretical and legal study of the insurance contract, characterizing its specifics based on modern legislation and making proposals for improving the legal regulation of insurance in the Republic of Moldova and interpreting the relevant norms.

General objectives: analysis of national and foreign doctrine, regulatory sources and practice in the field of insurance; comparative legal analysis of the purpose, characteristics and elements of insurance contracts; the study of insurance subjects, the insured risk and the insured event, the procedure for calculating the insurance premium and insurance compensation in insurance contracts; comparative legal analysis of the essential and specific conditions of insurance contracts, their form and the procedure for concluding them; establishing the procedure for the execution of insurance contracts before and after the occurrence of an insured event, identifying the problems that arise in this case and developing ways to solve them; formulating conclusions and final recommendations.

Methods applied for the elaboration of the thesis: during the elaboration of this paper, various research methods were used: monographic abstract-logical analysis methods, comparative analysis methods, analytical methods, settlements and graphs, historical methodology. Each method contributed to the more detailed disclosure of the subject in question both in theory and in practice.

The actual result obtained: the research conclusions and materials can be used as proposals for the systematic interpretation of the legal norms, which regulate the reports in the respective field, as well as in the training process for teaching the respective subjects.

INTRODUCERE

Actualitatea temei abordate. În majoritatea țărilor dezvoltate, asigurările ocupă un rol semnificativ în economie, deoarece reprezintă o resursă importantă în ponderea investițiilor, influențează pozitiv balanța de plăți a țării și contribuie la extinderea relațiilor economice internaționale atunci, când societățile de asigurări, pe lângă asigurările directe, mai efectuează și operații de reasigurări. Asigurările sunt importante în economia unei țări, pentru că participă la procesul de creare de valoare adăugată, oferă locuri de muncă. Asigurările reprezintă o relație de protejare a intereselor patrimoniale ale persoanelor fizice și juridice, în cazul unor evenimente asigurate, utilizând fondurile bănești acumulate din primele de asigurare pe care acestea le plătesc. Scopul asigurărilor constă în eliminarea riscurilor potențial acceptabile, daunelor ce afectează sănătatea persoanelor sau prejudiciului vieții.

Obiectul de studiu îl reprezintă analiza contractului de asigurare, a stării actuale a pieței asigurărilor din Republica Moldova dar și din străinătate, importanța asigurărilor în viața populației și, nemijlocit, în economia statului.

Scopul lucrării: efectuarea unui studiu teoretic și juridic al contractului de asigurare, caracterizarea specificului acestuia pe baza legislației moderne și realizarea de propuneri pentru îmbunătățirea reglementării legale a asigurărilor în Republica Moldova și interpretarea normelor relevante.

Gradul de noutate a temei constă într-un studiu cuprinzător al problemelor de reglementare juridică a contractului de asigurare, atât la nivelul legislației în vigoare, cât și la nivelul practic, la nivelul sistematizării rezultatelor gândirii științifice în acest domeniu, precum și propunând, pe baza rezultatelor unui astfel de studiu, o serie de concepte, idei și ipoteze care poate servi drept bază teoretică pentru îmbunătățirea sistemului de reglementare juridică a contractului de asigurare în Republica Moldova.

Obiectivele cercetării tezei:

- *analiza doctrinei naționale și străine, a surselor de reglementare și a practicii în domeniul asigurărilor;*
- *analiza juridică comparativă a scopului, caracteristicilor și elementelor contractelor de asigurare;*
- *studiul subiecților de asigurare, riscul asigurat și evenimentul asigurat, procedura de calcul a primei de asigurare și compensația de asigurare în contractele de asigurare;*
- *analiza juridică comparativă a condițiilor esențiale și specifice ale contractelor de asigurare, forma acestora și procedura de încheiere a acestora;*

- *stabilirea procedurii de executare a contractelor de asigurare înainte și după producerea unui eveniment asigurat, identificarea problemelor care apar în acest caz și elaborarea modalităților de rezolvare a acestora;*
- *formularea concluziilor și recomandărilor finale.*

Metodologia cercetării: pe parcursul elaborării acestei lucrări au fost utilizate diverse metode de cercetare: metode de analiză abstract-logică monografică, metode de analiză comparativă, metode analitice, decontare și grafice, metodologia istorică. Fiecare metodă a contribuit la dezvoltarea mai detaliată a subiectului în cauză atât în teorie, cât și în practică.

Structura lucrării. Teza de licență este structurată după cum urmează: lista abrevierilor, introducere, patru capitole, concluzii și recomandări.

Capitol 1 *”Fundamentele teoretice și juridice ale contractului de asigurare sub aspect național și internațional”* care este un capitol introductiv unde sunt dezvoltate aspectele doctrinare cu privire la esența și motivele încheierii contractelor de asigurare, sunt evidențiate problemele științifice și propuse modalități de soluționare a acestora.

În **Capitolul 2** *”Elementele juridice ale contractului de asigurare”* se efectuează o investigație aprofundată a contractului de asigurare, sunt descrise noțiunea, caracterile juridice specifice contractului de asigurare, efectele ce se produc la încheierea contractului și după survenirea cazului asigurat.

Capitolul 3 *”Dezvoltarea pieței asigurărilor pe plan național și internațional”* - este consacrat conceptului de obligație de asigurare pe plan internațional, precum și tipurilor de contracte de asigurare ce sunt reglementate de legislația Republicii Moldova în vigoare.

Capitolul 4 *”Aspecte practice cu privire la contractul de asigurare”* Acest capitol vizează aspectul practic al lucrării reieșind din subiectul de bază.

Concluziile și recomandările conțin o sinteză a celor mai importante probleme ale contractului de asigurare.

BIBLIOGRAFIE

ACTE LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1 din 12.08.1994.
2. Cod civil al Republicii Moldova, nr. 1107-XV din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2002, nr. 82-86 din 22.06.2002.
3. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători, nr. 1553 din 25.02.1998. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 38 din 30.04.1998.
4. Legea Republicii Moldova privind asigurarea subvențională în agricultură, nr. 183 din 11.09.2020. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.267 din 16.10.2020.
5. Legea Republicii Moldova privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, nr. 106 din 21.04.2022. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 129-133 din 29.04.2022.
6. Legea Republicii Moldova privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, nr. 92 din 07.04.2022. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.129 din 29.04.2022.

CĂRȚI ȘI PUBLICAȚII MONOGRAFICE TIPĂRITE

...un autor, doi autori, trei autori

7. BĂIEȘU, A., CHIBAC, GH., ROTARU, A., EFRIM, O. *Drept civil: Contracte și succesiuni*. Chișinău: Cartier, 2010. 568 p.
8. CARAIANI, Gh., TUDOR, M. *Dreptul Asigurărilor. Asigurări. Probleme juridice și tehnice*. București: Luminalex, 2001, 423 p.
9. CONSTANTINESCU, D. A. *Tratat de asigurare și reasigurare*. București: Economica, 2004. 544 p.
10. CISTELECAN, L. *Asigurări comerciale*. Târgu-Mureș: Dimitrie Cantemir, 1996. 275 p.
11. CHIBAC, GH., BRUMA, S., ROBU, O., CHIBAC, N. *Drept civil. Contracte și succesiuni*. Chișinău: Cartier, 2019. 568 p.
12. CIUREL, V. *Asigurări și Reasigurări: Abordări Teoretice și Practici Internaționale*. București: All-Beck, 2000. 215 p.
13. DEAK, F., POPESCU, R., MIHAI, L. *Tratat de drept civil. Contracte speciale. Contractul de asigurare. Contractul de rentă viageră. Contractul de întreținere*. București: Universul juridic, 2022. 1653 p.
14. DOGARU, I., OLTEANU, G., SĂULEANU, I. *Bazele dreptului civil. Contracte civile*. Vol. IV. București: C.H.Besk, 2009. 1346 p.
15. DOBRIN, M., TĂNĂSESCU, P. *Teoria și practica asigurărilor*. București: Economică, 2003. 268 p.
16. MALAURIE, P., AYNES, L., GAUTIER, P-Y. *Drept civil. Contracte special*. Trad.: DĂNIȘOR, D. București: Wolters Kluwer, 2009. 630 p.
17. MACOVEI, I., MACOVEI, C. *Dreptul contractelor de asigurare*. București: Universul juridic. 2020. 450 p.
18. NEMES, V. *Dreptul asigurărilor*. București: Universul juridic. 2010. 402 p.
19. NEMES, V. *Dreptul asigurărilor. Revăzută și adăugată conform noului Cod Civil*. București: Universul juridic. 2011. 388 p.
20. IANCOVICI, L. *Dreptul asigurărilor comerciale. Practica judiciara*. Craiova: Horion, 1998. 243 p.
21. FOTESCU, S., TUGULSCHI, A. *Asigurări și reasigurări*. Chișinău: ASEM, 2006. 290 p.
22. FOTESCU, S. *Sistemul de distribuție a asigurărilor și modernizarea acestuia*. Chișinău: ASEM, 2006. 293 p.
23. ILIESCU, C. *Contractul de asigurare de bunuri*. București: C.H.Beck. 1999. 200 p.

24. JOANDREA-MOGA, P.-D. Contractul international de asigurare. București: Universul Juridic, 2011. 510 с.
25. SAVU, E. *Contractul de asigurare*. București: C.H.Beck. 2018. 410 p.
26. SFERDIAN, I. *Dreptul asiguratorilor*. București: C.H.Beck, 2019. 384 p.
27. PURCARU, I. *Asigurări de persoane și de bunuri. Aplicații, Cazuri, Soluții*. București: Economica, 1998. 434 p.
28. PURCARU, I. *Matematică și asigurări*. București: Economică, 1994. 367 p. ISBN 973-96795-5-2.
29. TURIANU, C. *Curs de drept civil. Contracte speciale*. București: Romania de mâine, 2000. 318 p.
30. АБРАМОВ, В.Ю. *Страхование: теория и практика*. Москва: Волтерс Клувер, 2007. 512 с.
31. БАЛАБАНОВ, А.И., БАРТЕНЕВ, А.А., РЫБИН В.Н. и др. Под ред. РЫБИНА, В.Н. *Основы страхования*. Учебное пособие. Санкт-Петербург: МАП, 2015. 392 с.
32. ВИЦЫН, А. *Договор морского страхования по русскому праву*. Санкт-Петербург: Тип. Н. Тиблена, 1865. 128 с.
33. СТЕПАНОВ, И.И. *Опыт теории страхового договора*. Казань: Типография Казанского Императорского университета, 1875. 205 с.
34. СЕРЕБРОВСКИЙ, В.И. *Очерки советского страхового права*. Москва-Ленинград: Госиздат, 1926. 184 с
35. СЕРЕБРОВСКИЙ, В.И. *Страхование*. Москва: Финиздат НКФ СССР, 1927. 144 с.
36. СЕРЕБРОВСКИЙ, В. И. *Избранные труды по наследственному и страховому праву*. Москва: Статут, 2003. 558 с
37. МАНЭС, А. *Основы страхового дела*. Пер. с немецкого под редакцией и с дополнениями. Москва: Шаповалова, 1909. 172 с.
38. ГРАВЕ, К.А., ЛУНЦ Л.А. *Страхование*. Москва: Госюриздат, 1960. 175 с.
39. КИБАК, Г., МИШИНА, Т., ЦОНОВА, И. *Гражданское право. Особенная часть*. Кишинев: ГУМ, 2009. 480 с.
40. КОРЧЕВСКОЙ, Л.И., ТУРБИНОЙ, К.Е. *Страхование от А до Я*. Москва: Инфра, 1996.
41. РЕЙТМАНА, Л.И. *Страховое дело. Учебник. Банковский и биржевой НКЦ*. 1992. 328 с.
42. РАЙХЕР, В.К. *Государственное страхование в СССР*. Ленинград: Госфиниздат, 1938. 130 с.
43. РАЙХЕР, В.К. *Общественно-исторические типы страхования*. (Отв. ред.: АГАРКОВ, М.М.). Ленинград: Изд-во АН СССР, 1947. 282 с.
44. ИДЕЛЬСОН, В.Р. *Страховое право*. Москва: Издание студенческой кассы взаимопомощи (по изданию 1907), 1993. 196 с.
45. ЦИТОВИЧ, П.П. *Очерк основных понятий торгового права*. Москва: АО Центр ЮрИнфоР, 2001. 337 с.
46. МАНЭС, А. Основы страхового дела. Пер. с немецкого под редакцией и с дополнениями. Москва: И. Ушакова. Санкт-Петербург: издание М. В. Кечеджи-Шаповалова, 1909. 272 с.
47. ГРИБАНОВ, В. П. *Пределы осуществления и защиты гражданских прав*. Москва, 1992. 296 с.
48. МИХАЙЛОВ, С.В. *Категория интереса в российском гражданском праве*. Москва: Статут, 2002. 205 с
49. ГВОЗДЕНКО, А. *Страхование*. Москва: Т Велби, Изд-во Проспект, Г25 2006. ISBN 5-482-00447-3
50. ШЕРШЕНЕВИЧ, Г.Ф. *Курс торгового права. Товар. Торговые сделки*. Т. 2. 4-е изд. Санкт Петербург: Бр. Башмаковы, 1908. 631 с

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE TIPĂRITE:

..... din reviste

51. DRAGOS, Gh. Asigurările agricole în România. În: *Observatorul economic*, 1932, nr. 1-2, pp. ISBN 978-973-129-829-0
52. CASIAN, I. Noțiuni generale privind contractul internațional de asigurare. În: *Revista națională de drept*, nr. 10-11, 2011, pp. 159-163
53. CIOBANU O. Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse în urma accidentelor auto. În: *Revista Națională de Drept*. 2002, nr. 3, pp. 50.
54. MOROȘAN, I., CARAUȘ, C. Aspecte ce reglementează instituția asigurărilor în general și contractul de asigurare în special care necesită investigația legiuitorului în scopul eficientizării procesului de asigurare în practică. În: *Știința agricolă*, nr. 2, 2011, pp. 65-68 ISSN 1857-0003
55. MIHALACHE, IU. Aspecte ale practicii judiciare cu privire la asigurarea obligatorie și facultativă din transportul auto. În: *Revista Națională de Drept*. 2011, nr. 3, pp. 10-15.
56. GUCEAC, I. Analiza în baza unor criterii a conceptelor doctrinare în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, nr. 8 (148), 2021, pp. 148-153
57. GHIULEA, N. Asigurările sociale și sindicatele agricole. În: *Transilvania*, 1928, nr. 7-8, p. 524- 533
58. GHIULEA, N. Naționalizarea asigurărilor. În: *Societatea de mâine*, 1928, nr. 16-17, p. 294-295.
59. FOTESCU, S. Cooperarea internațională în sfera asigurărilor și reasigurărilor între realități și necesități. În: *Economica*, nr. 4, 2007. pp. 20-23.
60. UNGUR, C. Retrospectiva asigurărilor: origine, evoluție, actualitate. În: *Revista teoretică-științifică” economie și sociologie”*, nr. 1, 2014, pp. 166-172
61. UNGUR, C. Retrospectiva asigurărilor – origine, evoluție, actualitate. În: *Revista Economie și Sociologie*. 2014 (1), pp.166-172.
62. UNGUR, C., TIMUS, A., RABOSAPCA, I. Assimilation of investment potential of insurance companies through government securities. În: *Revista Economie și Sociologie*. 2017 (1-2), pp.124-132.
63. UNGUR, C., CUCIUREANU, Gh. Sectorul de asigurări din Republica Moldova: consolidarea pieței și tendințe de digitalizare. În: *Intellectus*, 2017(2), pp.72-80.
64. UNGUR, C. Evoluția pieței de asigurări în condițiile modificării cadrului regulator. În: *Analele Institutului de Economie, Finanțe și Statistică*. 2012, pp. 125-129.
65. ROLLER, A., COLȚA, A. Rolul asigurărilor de viață în consolidarea bugetelor familiale. În: *Revista română de statistică*, nr. 5, 2021. pp. 103-115.
66. СОСНА, Б. О некоторых вопросах страхования в Республике Молдова. В: *Закон и жизнь*. 2007, № 10, с. 14.
67. КОДРЯНУ, Н. Правовое регулирование страховой деятельности в Республике Молдова. В: *Закон и жизнь*, 2006, № 11, с. 49.
68. ИКСАРЬ, А. Правовое регулирование добровольного страхования в Республике Молдова. В: *Закон и жизнь*, 2007, № 7, с. 48.
69. МИШИНА, Т. Понятие, формы и разновидности договора добровольного страхования от несчастных случаев. В: *Закон и жизнь*. 2006, № 11, с. 45.
70. ШАКХОВ, В.В., ГРИГОРЬЕВ, В.Н., ЕФИМОВ, С.Л. Страхование право. В: *Law and Legislation*, 2003, с.122.
71. ФОГЕЛЬСОН, Ю.Б. Введение в страховое право. В: *Юристъ*, 2001, с.43.

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE TIPĂRITE

... din materialele simpoziunilor, conferințelor

72. UNGUR, C., TIMUS, A. Impactul culturii asigurărilor asupra dimensiunilor pieței de asigurări din Republica Moldova. În: *Materialele Conferinței internaționale „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, 2012, pp. 488-495.

73. UNGUR, C. Atractivitatea investițională a sectorului de asigurări din Republica Moldova – realități și perspective în context internațional. În: *Materialele Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, 2013 (2), pp. 169-176.
74. UNGUR, C., TIMUS, A. Cadrul de reglementare – risc sau beneficiu în dezvoltarea unei afaceri de asigurare. În: *Conferința științifico-practică internațională „Economic Growth in Conditions of Globalization”* ediția a IX-a, Chișinău. 2014, pp. 43-46.
75. UNGUR, C. Dimensiuni conceptuale și teoretice privind potențialul investițional al pieței de asigurări. În: *Conferința Internațională „Performanțe într-o economie competitivă”*, ediția II, 2014, pp. 228-233.
76. UNGUR, C., TIMUS, A. Aspectul investițional al asigurărilor. O analiză bazată pe teorie și practică. În: *International Scientific-Professional Conference “Development of trade relations from the perspective of economic integration of the Republic of Moldova in the international economy”*, Chișinău, 2017 (II), pp.11-18.
77. UNGUR, C. Practici internaționale de desfășurare a activității de asigurare. În: *Conferința științifico-practică internațională „Creșterea economică în condițiile globalizării: modele de dezvoltare durabilă”* ediția a XII-a, Chișinău. 2017 (II), pp. 87-92.
78. RUSANOVSKI, M. Conceptul de asigurare-categorie economică, 2014. În: *Conferința “integrare prin cercetare și inovare”*, 10-11 noiembrie, 2014, pp. 62-65

TIRURI SPECIALE DE DOCUMENTE

79. Codul Civil al României, nr. 287/2009. În: Monitorul Oficial al României, 2009, nr.51. [accesat 14.03.2023]. Disponibil: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175630>
80. Legea republicii Moldova cu privire la asigurări, nr. 407 din 21.12.2006. În: Monitorul oficial al republicii Moldova, nr. 47 din 06.04.2007. (abrogată) [accesat 14.03.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=28033&lang=ro
81. Directiva Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă auto și de modificare a Directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE ale Consiliului. [online] [accesat 14.03.2023]. Disponibil: <http://eur-lex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/HTML/>
82. Directiva Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene de modificare a directivelor 72/166/CEE, 84/5/CEE, 88/357/CEE și 90/232/CEE și a Directivei 2000/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto, Nr. 2005/14/CE din 11.05.2005. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 11.06.2005, nr. 149/14, [online] [accesat 14.03.2023]. Disponibil: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32005L0014&from=DE>
83. Directiva Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi. Nr. 2009/103/CE din 16 septembrie 2009. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 07.10.2009 (ro), nr. 263/11, p. 11-31 – [online] [accesat 14.03.2023]. Disponibil: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0103&from=DE>
84. Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul și exercitarea activității de asigurare și reasigurare (Solvabilitate II), JO 2009 (L 335) (UE). [accesat 14.03.2023]. Disponibil:
85. GARȘTEA, N. Regimul juridic al activității de transport auto în Republica Moldova. Teza de doctor în drept. Chișinău, 2015. 135 p.
86. Гражданский кодекс Российской Федерации, 01.01.2004. [accesat 10.02.2023]. Disponibil: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/

CONTRIBUȚII ÎN PUBLICAȚII SERIALE ELECTRONICE

87. Biroul național de Statistică a Republicii Moldova [accesat 14.03.2023]. Disponibil: https://statistica.gov.md/ro/activitatea-asiguratorilor-9551_59682.html
88. Comisia Națională a Pieței Financiare [accesat 14.03.2023]. Disponibil: <https://www.cnpf.md/>

89. Internal Regulations adopted by the General Assembly in Crete on 30 May 2002 and revised in Lisbon on 29 May 2008, in Istanbul on 23 May 2013 and in Tallinn on 2nd June 2016 – [online] [accesat 14.03.2023]. Disponil: <http://www.cobx.org/content/default.asp?PageID=58&DocID=66953>
90. GUCEAC, I. Jr. Modelarea procesului de analiză a doctrinei în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative, [accesat 14.03.2023]. Disponil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/17.%20p.%20167-172.pdf